

დროშა

გაიძლინ ყოველ-ღვათსაბათს ბარდა.

ფსი განცხადებისა: სტრუქონჟ... ცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზე... თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქციამ გაასწორებს და შეამოწმებს დასაბეჭდად გამოგზავნილ წერილებს დაუბეჭდველ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბრუნებს ავტორს.

„დროშის“ რედაქცია—სიმონსონოვის ქუჩაზე, ნა-ზაროვის სახლში, 1-ლი კლასიკური ფინანსის კუთხე.
წელიწადში მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე; ქუთაისში, ქილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარე ქვეყნის კორესპონდენტების ადრესი: В Тифлисе, въ Редак-ции „Дрошда“.
ფასი: წელი 9 მ., 11 თვით 8 მ., 50 კ., 10 თვით—8 მ., 9 თვით—7 მ., 50 კ.; 8 თვით—7 მ., 7 თვით—6 მ., 6 თვით—5 მ., 5 თვით—4 მ., 50 კ.; 4 თვით—4 მ., 3 თვით—3 მ., 2 თვ.—2 მ., 1 თ.—1 მ.

„დროშის“ ფსი პირველის იგნი-სიდამ წლის დამლევადე 6 მანათი.

სამთავად-აზნაურო სკოლის კომიტეტი
ამით აცხადებს, რომ გვირას, ივნისის 10-ს, სათავად-აზნაურო სკოლის ხალაში, დილის 10 საათზედ დანიშნულია საგანგებო კრება თბილისის თავდაზნაურთა საზოგადოებისა დარბაზში მოწვევითა შემწეობისათვის, რომელზედ-ც მოსმენილი უნდა იქნას აზრი კომისიისა შესახებ ამ სკოლის პროგრამისა.
(4-2)

ჭუთაისის მოწოდებათანი

სათავად-აზნაურო სკოლის წინააღმდეგ.
თბილისი, ივნისის 3-ს.
შავს ბედზეა დაბადებული ჭუთაისის საადგილ-მამულო ბანი და არა ნაკლებად შავი ბედი დაჰყოლია ჭუთაისის სათავად-აზნაურო სკოლასაც. ბანკს თითქმის დაბადებისათანვე იმისთანა მზრუნველები გამოუჩნდნენ, რომელთაც, ღედის ძუძუს მაგივრად, ძიძვის ძუძუს მიცემა მოიწადინეს და სათავად-აზნაურო სკოლასაც წრეთულს ამ გვარივე გულ-შემატყვიარნია გამოსჩენიან. ამ უკანასკნელებს განუზრახავთ

რომენ სამეურნეო სკოლის დაფუძნებას იმ პროგრამაზედ, როგორც მათთა ჩამოანებელთა ეპრიანებათ.
ჩვენ საზოგადოდ სამეურნეო სკოლის წინააღმდეგ არას ვაბოძებთ და საზოგადოდ მიგვიჩნია იგნი; მხოლოდ ამას ვიტყვი, რომ, მოსწავლე სხვა-და-სხვა სასწავლებლებში რა კი დაიწყებს წიწვილს, მისგან დიდი ხერი არა გამოვატა. აგრეთვე საზოგადოება ვერ მიიღწევს თავის საწადელს, თუ კი ერთხელვე გაკალულ გზას გადუბნია, დღეს დაწყებული არ მოათავა და გაქუებული, გულ-დაუდებელ პატარძალსავე ხან ერთ საქმეს მიჰყოხელი, ხან მეორეს.
ან საიმისო რა დააშავა ჭუთაისის სათავად-აზნაურო სასწავლებელმა? პროგრამა ამ სასწავლებლისა საგანგებოდ არის შედგენილი, მასწავლებ-

ლები რიგაინები არიან, სკოლას მათავედ ერთგული და თავდადებული პირი ჰყავს, მოსწავლენი სხვა სასწავლებლების შესაფერ კლასში შედიან, და, რაც უფრო დასაფხებელია, ამ სკოლიდამ გამოსული ყმაწვილები არ წარმოადგენენ თუთიკუშებსავე განსწავლულ ბავშვებს, რომელთაც არა უწყინ, რასა იქმონენ და რას მეტყველებენ. მინც კი დასწრება ამ სკოლის ეგზემენებს, ყველანი აქებენ ბავშვების წარმატებას და განვითარებას. მაშ რაღა ისეთი ცოდვა მიუძღვის ამ სასწავლებელს, რომ ღირსი იყოს მკედართი თანა ჩარიცხვისა და რად უნდა დაეთმოს მისი ადგილი რომელიღაც სამეურნეო სასწავლებელს, რომელისაც არც თავი ვიცით და არც ბოლო და დარწმუნებულნი ვართ, იმათაც არ იციან, ვინც ამ გვარ ცვლილებას კისრულობენ.
ამ საუფუძლიანი პასუხის გამოძენა დიად ძნელია და ეს ყველაფერი მხოლოდ იმითი აიხსნება, რომ, სამწუხაროდ, ჭუთაისის საზოგადოებაში მრავალ არიან იმისთანანი, რომელთაც კერათა-თაუკურს-სემა ავანტიკულტად გარდაუქცევიათ ამ უმანკო კრავებს უფროსის ღიმილი, უწყაურ მზიარულებას აღუძრავს სახეზედ და გააყიდვინებს ყოველიფერს: და ღედა-აზრსაც

(თუ კი ეს უკანასკნელი სადმე მოვზოებთ), ოღონდ თავიანთ საწადელს მიაღწიონ, მიიღონ საპრესეთის ბჭვირალია ორდენი „ლომისა და მზისა“ და ცალი ფეხი მინც შესდგან იმ თვალ-აუწვდენელ კიბეზედ, რომელსაც ცხოვრების გზას ვხანან.
აი ამ გაიძვერებს გაულაშკრიათ სათავად-აზნაურო სკოლის წინააღმდეგ. იქნება მკითხველმა მოინდომოს ამ ვაჭბატონების სახელების გაგება, მაგრამ ჩვენა ვთხოვთ დაგვიხსნას ამ უსიამოვნო საქმისაგან და მათის ჩამოთვლით გაზეთის ფურცლებს ნუ გავგაჭუქყიანებინებს. იმედია საზოგადო კრება თითონვე დაინახეს ამ მოუკულობართეთა საქციელს და ჯეროვანს სასჯელს დაუნიშნავს „ღირსებისა-მებრ“.
საზოგადოებას ეჭირვება ფეხზედ-დაღვამა, ფეხის მოკიდება, და ამ დროს ჩნდებიან იმისთანანი, რომელნიც კოჭინს უშვადებენ მას და ისევ უწინდებულად საბავშვო ჩულებში ახვევენ. აქი ვაბობობთ, ამისთანა პირების გამოჩენა სამწუხაროა. მაგრამ გასაკვირველი კი არ არის, და გასაკვირველი არ არის იმიტომ, რომ ყოველთვის ყოფილან, არიან და იქნებიან საზოგადო საქმისა თავიანთ პიროვნებისად-

„დროშის“ ძელტონი ივნისის 3-ს.

მოხუცი ხიზანი ქაფვილს მამაპულს.
გაუო, რად მითხოვ აქედგან, ნეტა რა დაგიშავა? დემეტრე სომ იცის, მე შენთვის არა ვულოფილვარ ზეა...
ხარჯს ვიდულოდი რაგანს, არ დამიკლავ ბეგარს, ხიზანი ვაუკ მე შენი, შენ ჩემი თავი ბეგარს...
თქვენგანთ ვართ დანათლულები, ჩვენში ტრიალებს მიტონი, რომ გვეკრები, სომ გავსდით სამტრიათ, სახადირონი?...
ზავა შენს ბავშვ ჩემი, სიტკობათი შემოხარხინა, დღეს ვი იმისმა მოდგამმა შენგანთ ზანდური იყენია!...
რათა, ბატონო, რას მეჩხი, რა დაგიშავა ბეგარს? რა დაგაკელი, მიბანე, რა გაწეხინე ბედ-შავს!...
მე არ გისხვდი სოდაუნს? გიშვიდი, შეშას ვხიდავდი, გზინდბდი, გაძლევდი დაღსს, გენსში ვასსა ვწადავდი...
გაცო, მაქსედე დემეტრისა!

ის უფრო მოსამართლავ, არ მოგიწონეს მე ვაქსეს, არა და არა, ჩათლიავ!...
მენა აქა მექეს სახელ-გარა, ფუხე აქა ვარ ჩვეული, სადაა წავიდე ბედ-კრული, რატორც თაგნი ეუღი?...
სადღა წავასს: ვადაბი, ბაღადა, ვრუსი წაწილი?...
არც შენთვის არას სასკლა, რომ გავიწყვიტო სისისილი!...
გაუო! ჩემი სისისის ვაცისთვის სხვაგან რა გასამდეგია? ეს სად წავიდე, სად წავიდე, მე მამა-მამის ძელებია?...
ნუ მიზამ, დემეტრე გაცოცხლებს, ი მამი შენის ღებხანს, შემკუნინიავრ შენს ვაღთას, შეგხინთვე ველი ღებხანს!...
თ. რაფ. ეროსთავი. მაისის 20-ს.

გადამეცა და გულის-წყრომა—სიბრალოლად, აწმყოზე უმაღური და წარსრულით გულ-დაწყვეტილი, საიმედო მომავალს მივსდევდი; საპირადოს აღარას ვეძებდი: ამოღებული მქონდა საზოგადო ღელი და მისკენ ვეძალდებოდი. ღიმილს ცხოვრების ფასად ემბრობდი; მხოლოდ მარტოობაში, მოკლის დროს, სხვის დაუნახავად სახე მეღრუბლებოდა და ვამბობდი გუნებაში: «ოჰ, რა ძნელია სულით ობლობა! ნუ თუ ეს ჩემი გრძობა ჩაიკრული უნდა ჩამრჩეს სამუდამოდ გულში? შერვის გაუუხარებ? რატომ ვერა? მაგრამ სად არის... სად... თანამოზიარე?»—მხერთ ვიტყვიდი ხოლმე და ვიხურავდი გულს. ზადიოდა დრო, სახეს ნაღელიანობა ეტყობოდა და ენას—სიმწარე; გული კი კერძობისათვის აღარ იშლებოდა; მხოლოდ ხან-და-ხან პატარა ყმაწვილებთან კი შეითამაშებდა ხოლმე, რადგანაც მათი უმანკობა და მომავლის იმედი მაღამოთ ეცხებოდენ და ასე ამ გვარად, თუმცა გარეგნობის დაჩაგრულობით, მაგრამ შინაგანის ტკილ მედიდურობით კი, ვლევდი ჩემ დღეთა სოფელს.—ღლიურ ზრახვებით გულ-გაბოროტებულს, საღამოსალამობით მიყვარდა ხოლმე მარტოობაში სულის სიმშვიდის მოპოება. არის რაღაცა მომხიბლავი ძალა ბუნების

საიდუმლო სიხუმეში.—იმ დროს ოცნებისაგან შორს გატაცებულს და ფერად-ფერადის იმედებისაგან სასიცოცხლოდ სულ ჩაბრუნებულს ადამიანს, რაღაც, სხვა დროს მიუწითომელი, ძალა მსჭვალავს და ნეტარებას უორკვებს: სიკვდილი და სიცოცხლე ერთ გვარად ენატრება; ზეცა და ქვეყანა თანასწორ ტკილად ეჩვენება; გამოუთქმელის სიტკობებით დატვირთულს, გული არევით უცემს, სული ეგუბება, სახე უღელავს და თვალები ცრემლებს აფრქვევენ... მაგრამ ის ცრემლები „არა ჰგვანან ქვეყნიურსა“, არც ნაღელით არიან შეზავებული და არც ოხვრით გადმონახეფი!.. არა!.. ისინი, როგორც სასუფველის წვეთები მარგალიტებრ მოპვორავენ ალტყინებულ ლაწებზედ. ნეტავი იმას, ვისაც ბევრჯელ გამოუცლია ამ გვარი ნეტარება!.. მართხელ მეც გადამიტყუა მწუხრის ვარსკვლავი და ქალაქს გარეთ, ბაღში წყლის პირად, გულ-აღმა მწვანეზედ წამოწოლილი, ოცნებით შევეტრფოდი გაშლილ ცის კამარას. დედა-მიწას უკუნი აწვა და აქა-იქ მხოლოდ ციციანთელები ზარმაცად შლიდნენ ფრთებს და ანათებდნენ, თითქოს ჰაერში ნავერწყლებს ისერიანო! მოწმენდილ ცაზედ ვარსკვლავები გუნდ-გუნდად იჩენდნენ თავს და ძლიერად კაშკაშობდნენ. მწუხრის ვარსკვლავი

*) იხილეთ „დროშა“ № 114.

მი მსხვერპლად მომტანნი. მასაკირველი და კიდევ უფრო სამწუხარო ის არის, რომ ეს მოუკლმართენი მართალი არ გამოდინ ამ გვარს ასარჩევად და თუ ყოველთვის უმრავლესობას არა, უმცირესობას მაინც მოულოდენ თავიანთ უაზრო აზრების მომხრედ...

შინაური ძროხისა

== სიღნაღად გვეყრენ ერთს საშინელს და შემადრწუნებელს ამბავს, რომელსაც ჩვენ არ დავიჯერებთ, ვიდრე სხვა დაწერილებულს ცნობებს და საბუთებს არ მივიღებთ ამ ამბავის სიმართლისას. საქმე ის არის, რომ ერთი სიღნაღელი ქალი შეუტყუილებია თავის სახლში ერთს მოხელეთაგანს და ძალა უხმარნია საწყალს და სუსტს ქმნილებაზედ. მსეც არ უქმარებია, დაუმწყვდედვია სახლში და აღარ გაუშვია, ისე რომ ქალი შობილებს მხოლოდ რამდენიმე ხნის შემდეგ უპოვნიათ პოლიციის შემწევობით.

== «ძავკახს» სწერენ შოთილად, რომ პოლიციას ღიდი ფაცი-ფუსით დაუწყვია ძებნა ძალკენგაგენის გამცარცველი ავაზაკებისა, რომელთაც 12,000 მან. წაართვეს და ძალიან მძიმედ დასჯეს. პოლიციას ორი ყმალი მფრელი, ძალიან სავეკო სახისანი, და ხომოუყვარია შოთში. მეგრელები სისხლის წინწყობებით არიან მოსერილნი და დაქერის დროს ხელში სჭერიანთ გატენილი და გასისხლიანებული ხანჯალი. ეს მეგრელები დაუტყ-

ვის კიდეს მიეწუა, სასწორი დაეშვა და ხარი-პარია მალა წამოვიდა. წერილ-წერილი ვარსკვლავები კი ზედი-ზედ ცვიოდნენ, თითქოს ცას ჰმერტყავნო. მაგრამ ხმა კი მაინც არსაიდან ისმოდა... რაღაც საიდუმლო მყუდროებას მოეცვა არე-მარე. ზედ ჩემს თავზედ შეირხა რტო, ფოთლებმა შრიალი იწყეს, რაღაცამ დაიფრთხულა და დაიძახა ბუღბუღმა. მრთხელორჯელ ზედიზედ ჩაიჭუჭყუა, თითქოს ხმას ისწორებდა და დაჩუქდა. მაგრამ, როცა თანა-მოგვარებამაც სხვადა-სხვა კუთხიდან ხმა მისცეს, მაშინ კი ისევ დაიწყო ჩვეულებრივად ხანგრძლივი სტენა. ის რომ დასცხრა, მერე სხვამ შემოსახანა... მერე კიდევ სხვამ და ამ გვარად ერთიერთმანეთს აცლიდნენ, თითქოს ერთმანეთს ეჯიბრებოდნო. არც ერთხელ და არც ერთს მათგანს ერთი და იგივე ჰანგი არ გაუმეორებია და ბოლოს კი ყველამ ერთად დაიწყო სტენა. და მათის შეერთებულის გალობისაგან აღარ იყო ყურთა-სმენა. ის-ის იყო მედიდურად ამოქო თავი მთვარემაც და გაანათლა დედა-მიწა. სწორედ ამ დროს შემოვიდნენ ბაღში ჩემი ნაცნობები და მათ წინ მოუძლოდა ხოხარით მლიკო. ნინოს შემდეგ, ღიდი ხანია, ისე აღარავინ ვანთქმულა საქვეყნოდ მშვენიერებით, როგორც

ერთ შოთილად თორმეტი ვერსის სიშორეზე, დაბა ანაკლის ახლო.

== ორშაბათს, საღამოს 7 1/2 საათზე, დანიშნულია კრება ძავკახის სამეურნეო საზოგადოებისა. ამ კრებაზე სხვათა შორის მთავარ-მმართველის პროექტის განხილვას განაგრძებდნენ. პროექტი ძავკახის ხალხთა გამოკვებას შეეხება.

== იშვიათს მაგალითს ქველ-მოქმედებისას წარმოადგენს ცხლანდელი კონსტანტინეპოლიელი გუბერნატორი მახანარ-ფაშა, რომელსაც ქალებისთვის დაუარსებია საავად-მყოფო და მის არსებობისათვის 60,000 მან. შეუწირავს. („ძავკახი“).

== წარულ თბილისის კადეტის კორპუსში 37 ყმაწვილს დაუსრულებია კურსი. ამათში 15 ქართველია, 14 რუსი, 6 სომეხი და ერთი თათარი.

პი ქართველების სახელი და გვარი: მ. არდაზანი, მ. ანჯაფარიძე, ვ. ბამრეკლიძე, ვ. თულაშვილი, ვ. პოკლაძე, ალ. მაყაშვილი, ზ. მღივანი, ალ. მიქელაძე, პ. მიქელაძე, იაკ. მუსხელიაშვილი, ვ. ნიჭარაძე, ალ. სარაჯაშვილი, მ. ჩაჩიკაშვილი, ს. წვიმეტიძე და ვ. წულუკიძე.

== ორშაბათს, ივნისის 4, საქალაქო საბჭოს შემდეგი საგნები აქვს განსახილველი:

1) ბამგეობის მოხსენება საქალაქო ღობარდის (ნიეთებისა და სამკაულის დასაფრავებელი სახლი) დაარსების შესახებ.

2) ძალაქის თავის აზრი ცხენის-პატარა მლიკო. ის ჯერ ისევე სასწავლებელში იყო, რომ ხშირად იგონებდნენ და რაკი-ლა გამოვიდა, მაშინ ყოველგან და ყველასაგან გუნდრუკი ეცმოდა: მოხუცებულნი მისის ქერცით სტებოდნენ, ახალ-გაზდები აღტაცებაში მოდიოდნენ, გასათხოვრები შურით ივსებოდნენ და მათი დედები კი გულზედა სკდებოდნენ, თითქოს, რაც სასიძო იყო, ყველა მლიკოსთვის ყოფილიყოს და მათ ქალებს კი აღარავინ დარჩენოდესთ. მართლაც, რომ შესანიშნავი რამ იყო მლიკო: ზომიერი სიმაღლის, რიგზედ ნაკეთი, სწორედ საუცხოვო თვალ-ტანალი იყო. საკვირველი ტკბილი ხმა, საამური, შოიანი ღიმილი და სამავალითო, თითქოს გამოზომილი და გამოანგარიშებული, მიხვრა-მოხვრა ავირგვინებდნენ მის იშვიათს მშვენიერებას. ის ჯერ კიდევ არ იქნებოდა ჩვილ-მეტ-თვრამეტის წლისა. შემოვიდნენ ბაღში თუ არა, ისინიც იქვე შორი-ახლოს წყლის პირით ჩამოსხდნენ გველ სკამზე. შორიდან მისი შემჩერე, მეც ფიქრებმა წამილა და ასე ვამბობდი ჩემს გუნებაში: მშვენიერება ერთ უძლიერეს ციურ ნიჭთაგანია კაცისათვის, თუ კი კეთილად მოიხმარა, მაგრამ ვაი რომ ძნელია!.. ჩისიც კი გამეტება შეძლება, ბუნებას აღარ დაუზოგავს მისანიჭებლად ამ ქალისათვის!.. ღღეს

რკინის გზის შესახებ საქმეთა მსელებლობაზე.

3) აზრი ქალაქის თავისა იმაზე, თუ როგორ მოურიგდნენ ამერ-ძავკახის რკინის-გზასა იმ მიწებისათვის დასაჩუქრების შესახებ, რომელნიც ბაქოს რკინის-გზის ლიანდაგმა დაიჭირა.

4) აზრი ხმოსანის თამაშოვისა (მ. ივ.) იმ აღმსრულებელის კომისიის დანიშნის თაობაზე, რომელმაც უნდა განიხილოს დაუასების გადასახადის დარჩენილი ვალის პატივების საქმეები.

5) მოხსენება გამგეობისა ნასილობათა მიტემაზე. (საქალაქო დებულების 67 სტ. ძალით 36 ხმოსანთა დასწრება საჭირო).

6) თხოვნა მ. ნაზარბეგოვისა გამგეობის დასკვნითურთ იმის შესახებ, რომ მას მიეცეს იჯარით ტივების ჩამოზიდვის გადასახადი.

ამას გარდა კიდევ:

1) მოხსენება გამგეობისა ქალაქის პირველის სესხის მდგომარეობაზე.

2) ბამგეობის მოხსენება ნატალია შოივის ანდერძის შესახებ.

3) მოხსენება გამგეობისა სახელმწიფო ბაღების ჩაბარებაზედ.

ჩვენი სტუმარი ახტარ ლიხტი თბილისში

ამ დღეებში ესტუმრა ჩვენს ქალაქს ბ-ნი ახტარ ლიხტი. ეს ის ლიხტია, რომელმაც რამდენიმე წერილი დაბეჭდა ეკრძაშულ უწინაღ-გაზეთებში საქართველოს ისტორიასა და ლიტერატურაზე

ის, ვარდივით გადაშლილი, სულით უმანკოა და გულით წმინდა. ჯერ კიდევ ყოველიფერი ვარდისფრად ეჩვენება. ახლა ეჭირება მავას ზნობრივი საზრდო, მაგრამ სად უნდა მოიპოვოს და ვისგან? მინ არის, რომ უმოძღვრებს? მინ მიუთითებს სიმართლით ავზე და კარგზე? შევლა მოერიდება, ყველა მოეფარისველებს; საწყენ სიმართლეს არაფერ ეტყვის!.. რაც უნდა სთქვას—დაეთანხმებოდნ... რაც უნდა ჰქმნას, მოუწონებენ, მისთვის, რომ ის ლამაზია და მისი ალერსი და ღიმილი ყველას ენატრება!.. საჭირო ბოროტოთ საფრხეში ჩავარდნილი, გამოუტყველობით თავ-გასულად გიწევს ცხოვრებაში და თუ ერთი ფეხი როგორმე აუხსლტა, მშვიდობით დროებითო ბედნიერება! მაშინ კი სიმართლეს აღარ გაუვა და ვინც დღეს თაყვანსასცემენ, ისინივე შეუბრალებლად მიყრიან ქვა და გუნდას! ასე ყოფილა, ასე და ასევე იქნება ამ სოფლის კანონი და მისი სიმღერა. მითი ვინმე დაიწყებს, მეორე მოსახებს, სხვები ბანს მიყალებენ და გამართება საერთო ფერხული და ევარხარალო!.. მინდა თუ არა, შენც უნდა ჩაჰყვე იმ ფერხულში. იმას ნუღარ დაეძებ სამართლიანია, თუ არა!.. სულ ერთია... სხვისი სათვალავი შენც უნდა გაიმეორო. ამას მოითხოვს სო-

და რომელიც ეს სამი წელიწადი იქნება, რაც დიდის ხალხისაგან და სიყვარულით სწავლავს ქართულს ენას, ისტორიას, ლიტერატურას, თვალ-ყურს ადევნებს ქართველთ ცხოვრებას და წარმატებას და თავის შესწავლისა და ცოდნის ნაყოფს უნიჭებს ეკრძაშის მკითხველ საზოგადოებას. ზირველი მისი წერილი, სახელად „მივიწეუბული ლიტერატურა“, იყო დაბეჭდილი ერთს ნემენცურს უწინაღში, რომელსაც ეწოდება „Magazin für literatur des in-und aus cades“ (ყურნაღი ჩვენის ქვეყნის და უცხო ლიტერატურისა) და ქართულად იქმნა გადმობეჭდილი შარშან უწინაღ „ივერის“ თებერვლის წიგნში. მეორე წერილი, რომელიც აგრეთვე ჩვენს თანამედროვე ლიტერატურას შეეხება, იმავე უწინაღში იყო მოქცეული და ჩვენ გაზეთში გადმობეჭდილი.

ამ ორ წერილს გარდა ერთი დიდი და კრცელი წერილი ამას წინაღ არტურ ლეისტმა დაბეჭდა პოლშურ უწინაღ „ატენუმიში“. ჩვენ წავიკითხეთ სელ-ნაწერი თარგმანი ამ წერილისა, რომელიც „ივერის“ უკანასკნელს წიგნში იბეჭდება და თუმცა თითო ორ-ოჯა შეცდომა იპოვა, მაინც თამაშად შეკვიდიან ვსთქვათ, რომ წერილი დიდათ საინტერესოდ არის დაწერილი და წარმოადგენს ბევრად მართალს და უტყუარს მსჯელობას არა თუ ჩვენს ესხანდალს ლიტერატურასა და მდგომარეობაზედ, არამედ ჩვენ წარსულს ისტორიულს ცხოვრებაზედ, ზრდასა და განვითარებაზედ, საწმენოებაზედ, მწკრელობაზედ, მსატრეობასა და ანსიტეკტურაზედ და სხვ. და სხვ.

ზარასკვეს ივნისის 1 ბ. ი. ჭავჭავაძემ მიიწვია სადილად არტურ ლეისტი

ფლიური უგუნურება... ის უგუნურება, რომლის ძლიერებას მრავალფეროვანი საუკუნოები ებრძვიან მსხვერპლსაც მსხვერპლზედა სწორევენ, მაგრამ სამარადისოდ კი მაინც ვერ ამარცხებენ. აღრე, თუ გვიან ეს მოვლის მლიკოსაც!.. შევერის შური ვასწირავს, უმადლობა გულს ატყენს და უსამართლობა დასხარავს!.. მაშინ დღევანდელი სიცილი ოხვრათ გადაეცევა, ეს შეფერებული მედიდურობა მკრთალ მორცხვობათ, სახეკმუნვის ბეჭედს დაისვამს და ვინლა იცნოს აღრინდელი მლიკო?!.. პიდევ კარგი, თუ ბუნება თანაზიარია; შეურიგდება სოფლის ბრუნვას, დაემორჩილება საზოგადო უგუნურებას, ჩაერევა საერთო ფერხულში, გაიმეორებს სხვების სათვალავს და მხარულად ეტყვის საზოგადოებას: მემც თქვენი თქვენთა-ნაო!.. და თუ არა?.. შეიძლება, გაცრადეს, გადაუბრუნდეს გული და მისი ბუნებრივი სიმდიდრის წყალობით სახარწნელ ჩირქად მოედოს საზოგადოებას. ამ გვარ ფიქრებისაგან რომ ვიყავი წაღებული, სწორედ იმ დროს მოიბრძნა ჩემთან მლიკომ თვისის მხლებლებით და სიცილით მკითხა: „უკაცრავთ, მაგრამ ცოტათი უნდა შეგაწუხოთ: ამ ყმაწვილებთან დანადგავებული ვარ ერთ-ერთ რამზე და თქვენს მეტს არავის შეუძლია მისი გადაწყვეტა!“

ლობისთვის ხელი მოუწერიათ; ერთი ხელ-შეკრულება უფლებას ანიჭებს აბინისის საქონლის მასაზე ტარებისას, მეორე ხელ-შეკრულება კი მონებით ვაჭრობას შეეხება.

ლორდმა ჭრიცმორისმა გამოუცხადა ლორდთა პალატას, რომ ჯერ ვერაფერს ვერ შეგატობინებთ ძველი სერასისის რუსეთთან შეერთებისას და რუსების ავგანის სამზღვრისკენ მოძრაობისას, რადგანაც ჯერ კიდევ მოლაპარაკება გვაქვს რუსეთთან ავგანისტანის სამზღვრის შესახებ.

ბრიუსელი. ახალი კაბინეტის თავად, ვკონტო, მალე დაინიშნოს ივნისის 2-ს

კამბრეში. ჩვენის ცხენოსანთა ჯარის (კავალერიის) ამტანობას ამტკიცებს ახალი ჭაკტი: ლეიბ-გვარდიის დრაგუნის პოლკმა აჩქარებულის სიარულით გაიარა 141 ვერსი და გადავიდა ნოვგოროდიდან იქორაში 38 საათის განმავლობაში; აქედამ შვიდი საათი მან მოანდომა ორჯერ დასვენებას და 11 საათი დამის გათიებას; მასასადამე, პოლკმა 20 საათი იარა.

ბრიუსელი. მალე დაინიშნა კაბინეტის თავად მართალი დგება. მალე ამასთანავე ვარაუდს საქმეთა სამინისტროს გამგებლობა დაიქნება.

ლონდონი. ჭრიცმორისმა გამოუცხადა საზოგადოებათა პალატას, რომ საფრანგეთისაგან მიიღო ქალაქი, რომელიც ირწმუნება, თომ მოროკოს შესახებ არაფერი განძრახვა არა აქვს და არც ცდილობს ამ ქვეყანაზედ მფარველობის მოპოებას.

განცხადებანი

სამართალ- იმართის სოციალ-დემოკრატიული პარტიული კონსტიტუციური ამ წლის ივნისის 8-ს დაინიშნულია ვაქრობა, ვაქრობის განუყოფელი, ორის დუქის იჯარით ვაქრობაზედ, რომელიც შიშინიის მოწინააღმდეგე ვაქრობაა. (3-2)

ინგლისის მფარველობის შიშინი

Maison de confiance	
შეადარეთ ჩვენი ჩაი მისთვის ჩაის	
1 2 10	1 2 40
1 20	1 60
1 40	1 80
1 60	2
1 80	2 50
საუკეთესო 2	3

იქვე ისევედა სხვა საქონელი: თოფები, რევოლვერები, კარტუჯი, ჭურჭელი, ჩაიდნები, გასაღებები, დასები, კოვსები, ტაშტები, კაღები, ქაღალდი, შოკოლადი, კაკაო, კანფეტები, მურაბები, მაგნეზია, უხავიკები, კლეონგა,

წინები — კაცისა და ქალისა, ხელ-სახელები, მაკინტოშის კალენდარი — სულ ყველაფერი 25-დამ 50 პროცენტით უფრო იაფად, ვიდრე სხვა რომელსადაც დასხვაში.

ვინც ქალაქს გარედამ 25 მანეთად 1,000 მანეთამდე სანჯახებს გამოიყენებს, გასაღებს ანუ ანუ იხდის. (100-30)

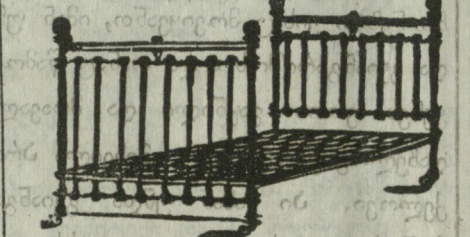
შაბლიერი ახალი მხატვრობით მომავლის სეზონისათვის მიღებული ბლომად და სხვა-დასხვა გვარი საწყობში ოდესის ფაბრიკის.

ძიების ტარნაზოლისა

ლორის-მელიქოვის (ფოსტის) ქერა, ზეხადლოვის სახლი, სასულიერო სემინარიის პირდაპირ.

ფასი იგივე, რაც ჭაბრიკაზედ 10 კაპიოვიდგან მოკიდებული. (30-10)

ინგლისური ჩაინის პარატაში

ერთის საწოლი 7 მანეთადგან და ორის საწოლი 14 მანეთადგან, მათი ლეიბები, ზღვის ბალანით გატენილი 5-დგან 8 მანეთამდე. ვიდრე შექმნილი ნივთები აიფიქრება 25%-ით უფრო იაფად, ვიდრე სხვაგან სადმე; ბრიტანის მეტალის ნივთები, ჩაიდნები, სკაფანჯა, სამაქლე, ჩაის და სტოლის კოვსები ჩანგლებითა, ფაღონისა, დასადგმელი, პირის-სახანი, სტაქნები, სუფოფონი, საწყობი, სუბი, რიუმები, გრაფინები, საჭაშური თიფები, ბლუდები, სასაღათები, ტამბუკები, საძიკები, სამაროლები, გარნიცის საფუკები, უხავიკები კაცისა და ქალისა; ალკოვები, ხლისტები, ტანისამოსის დასაკიდებლები, საბაღა მაკარტ-ლეი, ვაქები, უთალები, წინაქილები, სერსები, ქაღები, კლიტები, ინგლისის თოფები და რევოლვერები, პიუბი, ზარადები, კანსიულები, სანჯახები, ნიშბები, კატერპერები, სახეები, ჩუქები, წინები, სუფოფი, საფუტეებისათვის რგოლები, კმლანაი ჭურჭელი, მურაბები, კამფები, პიუბები, სოუსები, ზღვის ბალანი, დიპტიკონები და სხვ. ინგლისურს მალაზიებში №№ 156-157, 158, 159, და 160. ამ ნომრებს უფრადება შეეძლება. (100-13)

გამოვიდა და ისევედა: **განკიცხული.** მოთხოვნა ა. მ. მონხუბარდის (უზბუკის) ფასი ათი მანეთი. ისევედა: მბილისში, «დროების» რედაქციაში და შვეიცარიის წიგნების სააგენტოში. ქუთაისში. შილაძის მალაზიაში. თელავში: ბ. როსტომაშვილთან. ფოთში: ბ. ხუმარაძის მალაზიაში. (20-11)

ივერიის კრედიტის საზოგადოების მიერ გამოცემული ხელის-მოწერა ქუთაისში. (10-7)

ქუთაისის ხრჩილისა და ბუსანკალისაგან. ნატალინი (ქაფური) ჩრჩილის გამაქობი წყალი, სპარსული და დალმატიური პარაშოკი, ვუტბერჩის ტომრები ბეწვეულობის და შალის ტანისამოსის შესახებ. პომალა მეტალთა დასაფერავად, საუკეთესო ჭრანცუხული ვაქა, გლიანც-სახამებელი, ლილა და სხვა-ნი საოჯახო ნივთიულობანი ისევედგან მბილისში, საფთიაქო საქონლების საეჭრო ქავესიის ამხანაგობაში. (70-8)

საგლობუსო **ქალქები**

რომლებთანაც შეიძლება წერა სულ მსხვილად, უსუფთოდ ქალაქზე. ერთად ერთი სააგენტო ინგლისის მალაზია. იქვე აუარებელი სხვა-დასხვა გვარი კალქები ფოკალის ხელისათვისა — 25% იაფად, ვიდრე სხვაგან. იქვე: მელანი, ქალაქი, კანკეტები, რეკულები, ლაქი, კანდაში, პენალი, კალქები, ბუმაყინიკები, ზოტ-სიგარები, ალბომები, რამები, მაკარტლები, სამართებლები, სანთელი, საღესი, ტარაშები ჭურჭლის საწმედად (ბორაკსი) თიფრული-სათვის, მატარა ხალები ოტავისათვის, გლიონები, ტანტები, სკაფმდები, სარკები, სკაფრცხლები, ბეზმენი, ზარები, ბინალები რუფეტები, ვატკანასები, მზის-სათები, ვაშასები, ტრემდეტები, მუქები, ხეშები, მაგნიტები, სვისტოები, პომები, ქამები, სატყელები, ზოტბები, სამართებლები, ვანები, ფილტრები, შოტრები, თავისა; ტანისამოსისა, ცხენისა და მატენტიანი მავინტოები, კარტები, საქიმო ქალაქი ვატკ-გლოზეტისათვის და სხვ. და სხვ.

აბაშაში — 20 ს. (100-92)

გაზანდა

სეთის ფეკელისა —	— 1 გ. 5 კ.
აჭურის ფეკელისა: პირ-ველის ხარისხისა —	— 1 გ. 2 1/2
მეორისა —	— 1 გ. 2
იმავე ფეკელ-თორნიში გამოცხადარი: პირველი ხარისხისა —	— 1 გ. 4 1/2
მეორისა —	— 1 გ. 3
მესამისა —	— 1 გ. 2 1/2
უკარის-მამი პური: პირველი ხარის. ღვაში 1 გ. —	— 4 1/2
მეორის ხარის. ღვაში 1 გ. —	— 3 1/2
მესამისა —	— 1 გ. 3
მარხის ხარის: პირველის ხარისხისა —	— 1 გ. 9 კ.
მეორისა —	— 1 გ. 8 კ.
სუკი —	— 1 გ. 16 კ.
ცხვრის ხარის —	— 1 გ. 9 კ.
დორის ხარის: პირველის ხარისხისა —	— 1 გ. — კ.
მეორისა —	— 1 გ. — კ.

ჩაინის ზვა

თბილისიდან ქუთაისისკენ მიდის 8 საათზედ და 31 წამ. დილით თბილისიდან მარტო საშურამდინ 3 საათ. და 11 წამ. შუადღის უკან. თბილისიდან ბაქოსკენ 10 საათზედ და 45 წამ. დილით. (სამშაბათობით სანქარო 10 ს. 58 წ. დამ.) ქუთაისიდან თბილისისკენ 12 საათ. და 25 წამ. შუადღ. უკან. ქუთაისიდან ბათუმისა და ფოთისკენ 5 საათზედ და 20 წამ. შუადღის უკან. ბათუმიდან თბილისისკენ 8 საათ. დილით. ფოთიდან თბილისისკენ 8 საათ. და 45 წამ. დილით. ფოთიდან ბათუმიდან მომავალი თბილისში შემოდის 10 საათზედ და 25 წამ. დამით. მარტო საშურიდან მომავალი თბილისში შემოდის 8 საათზედ დილით. ბაქოდამ მომავალი შემოდის თბილისში 2 საათ. და 30 წამ. შუადღის უკან. (მარსაკეობით სანქარო 7 ს. 53 წ. დილ.)